

Падарожжы ў мінулае, зёлкі ад класікаў

Ноч музеяў — цудоўная магчымасць па-новаму паглядзець на музейную прастору і знаках герояў, якія часам успрымаюцца як забранзавелыя і далёкія ад разумення. А таксама выдатна правесці час у асяродку аднадумцаў, сустрэць новых сяброў альбо даўніх знаёмеццаў, даведацца шмат нечаканых цікавостак аб даўно вядомых рэчах. Прапануем разам з карэспандэнтам «ЛіМа» прабегчыся па музеях сталіцы.

«Раяль цалуе тонкая рука...»: у Літаратурным музеі Максіма Багдановіча

Музычны, паэтычны і анімацыйны складнікі злучыліся ў назве начной імпрэзы «На высокай ночце», якая пачалася з выступлення ансамбля салістаў «Класік-Авангард» пад кіраўніцтвам Людмілы Каліноўскай з праграмай «Ці лёгка быць віртуозам?» Душэўныя кампазіцыі Генрыха Веняўскага, Пабла Сарасатэ, Каміля Сэн-Санса, Марыса Равеля дазволілі перанесціся ў свет самых светлых мар, успамінаў і мрой. Трэба заўважыць, згаданы ансамбль апошнім часам з'яўляецца частым удзельнікам музейных мерапрыемстваў, мае сталае кола прыхільнікаў і не перастае радаваць сваіх аматараў.

Знакаміты музыкант і майстар народных інструментаў Алесь Лось у дуэце са спявачкай Алесяй Сівахінай правёў канцэрт-лекцыю «Ад дуды да раяля», падчас якой прагучалі цікавыя факты пра музычныя інструменты ў жывой інтэрактыўнай форме.

Далей госці слухалі музычна-паэтычныя выступленні Паўла Сілівончыка, які з'яўляецца ўдзельнікам гурта «Кудмень», і Міхала Бараноўскага.

Для юных наведвальнікаў праводзіліся тэматычныя квэсты і майстар-класы, а таксама конкурсы з прызамі. Завяршылася праграма анімацый ад студыі «Беларусьфільм»: увазе наведвальнікаў прапанавалі псіхадэлічныя мультфільмы часоў перабудовы, а таксама далі магчымасць азнаёміцца з нацыянальнымі традыцыямі выцінанкі ў айчынным анімацыі і жыццёпісам слаўных дзеячаў беларускай культуры.

Завяршылася праграма за поўнач.

Трансфармацыі ў прасторы і часе: у Дзяржаўным літаратурным музеі Янкі Купалы

Праект «Мінскія таямніцы», прыдуманы супрацоўнікамі ўстановы, дазволіў на адну ноч ператварыць музейныя залы ў вуліцы старога Мінска з іх гісторыямі і таямніцамі, зазірнуць пад покрыва гарадскога летапісу, які складаецца з мноства дробных пераплеценых між сабой прыватных акалічнасцей жыцця яго насельнікаў.

Інтэрактыўная праграма дазволіла трапіць у атмасферу Траецкага кірмашу губернскага горада Мінска пачатку XX ст., сустрэцца з гераіняй верша Янкі Купалы «Бабулька — прадаўшчыца зёлак», якая падзялілася цудоўнымі сакрэтамі лекавых траў і навучыла правільна іх спажываць.

Арыгінальным у праграме было тое, што кожны наведвальнік толькі адну ноч меў у сваім распараджэнні

абавязковы аtryбут рыначных адносін — грошы — спецыяльныя грашовыя знакі, якія можна было абмяняць на патрэбны тавар.

Наведвальнікі адчулі сябе ўдзельнікамі Акадэмічнай канферэнцыі па рэформе беларускага правапісу і азбукі, якая праходзіла ў Мінску ў 1926 годзе і ў якой браў удзел Янка Купала.

Музейныя залы сталі пляцоўкай для шматлікіх гульняў, конкурсаў і віктарын. Усе ахвотныя маглі зрабіць фота ў адмысловай фотазоне.

Не толькі чытаць, але і гуляць: у Дзяржаўным музеі гісторыі беларускай літаратуры

Насычаную інтэрактыўную праграму «Гульня ў літару, або Дайсці да месца моцы», разлічаную не толькі на дарослых, але і на дзяцей, падрыхтавалі супрацоўнікі Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры.

...Кожны меў шанс трапіць у загадкавае Месца Моцы, якое лакалізавалася ў Траецкім прадмесці, у будынку музея, і толькі ўночы. Але для гэтага трэба было адолець цяжкія шляхі, які пралагаў праз свет беларускіх літар, слоў і твораў, дзе і захоўваецца моц і святло душы чалавечай. Як скарынаўскія наборшчыкі, збіраючы літарку да літаркі, наведвальнікі ішлі пакручастымі пуцявінамі літаратуры ў самых розных

яе ўвасабленнях. Узнагарода стала вартай таго: калі самыя засяроджаныя і кемлівыя дабраліся да вытокаў, ім адкрылася самая сакральная лакацыя музея — Месца Моцы.

На шляху да Месца Моцы — літаратурныя квэсты і мовазнаўчыя гульні. Можна было стаць гледачамі тэатральных пастацовак і слухачамі музычных выступленняў, удзельнікамі творчых сустрэч і мастацкіх праграм, наведаць выстаўкі, экскурсіі, майстар-класы, зоны для фота і рэлаксу. Ніхто не застаўся без сюрпрызаў і падарункаў.

Разыначкамі праграмы былі сустрэча з рэжысёрам фільма «Марк Шагал. Нерэальная рэальнасць» Зояй Катовіч, мастацкая праграма «Дарожка» фальклорнага гурта «Этнасуполка» БДУКМ пад кіраўніцтвам Таццяны Пладуновой, а таксама квэст «Таямніцы экспазіцый» і выступленне спявачкі LEAR.

Без абмежаванняў: у Нацыянальным гістарычным музеі

Займальны квэст, што прайшоў у Нацыянальным гістарычным музеі пад дэвізам «Гісторыя без межаў», стаў акцэнтам праграмы, падрыхтаванай супрацоўнікамі гэтай установы. Каб раскрыць таямніцы музейных экспанатаў, наведвальнікі здзейснілі падарожжа ў часе.

Падчас майстар-класа «Гісторыя маёй сям'і — гісторыя маёй краіны» ўсе зацікаўленыя вучыліся складаць генеалагічнае дрэва. На прыкладах экспазіцыі «Беларусь у партрэтах і геральдыцы» ўдзельнікі пазнаёміліся з галоўнымі правіламі складання генеалагічных табліц, спрабавалі стварыць эскіз сямейнага дрэва свайго роду.

На выстаўцы «Лёс музея — лёс краіны» дэманстраваліся экспанаты, якія ўжо стагоддзе захоўваюцца ў музейных

калекцыях. Прагучаў цікавы расповед пра тое, як ствараўся і адроджаўся музей, праз якія выпрабаванні ён прайшоў. Праект «Беларусь і беларусы. Гід па гісторыі і культуры» даў магчымасць пашырыць межы ўяўленняў аб гісторыі і культуралогіі.

Музыканты ВІА «Сталіца» Беларускага таварыства інвалідаў па зроку выконвалі найлепшыя рэтрахіты. Камунікатыўная майстэрня ад Цэнтра крэатыўных рашэнняў «Нябачны свет» вучыла ўзаемадзеянню з невідучымі.

Затым — «Спатканне з кнігай усляпу». Таямнічы букросінг ад кампаніі OZ падарыў магчымасць падзяліцца любімымі кнігамі.

Чабаровая гарбата: у Літаратурным музеі Петруся Броўкі

Пазнаёміцца з лёсам сына Петруся Броўкі Юрыя, паглыбіцца ў атмасферу савецкага андэраўнду часоў яго маладосці прапанавалі ў літаратурным музеі паэта. Гэта быў незвычайны час, які складана зразумець, калі не назіраў тагачаснае жыццё. Яго аtryбуты — біт-паэзія, джаз, буті-вугі, туплі на маннай кашы, боб на галаве, казліныя бародкі і вытанчаныя вусы. Стылягі, бітнікі, хіпі — распаўсюджаныя сярод моладзі ў савецкі час культуры, якія былі знакавымі для тагачаснай творчасці і маладзёжнай свядомасці. Распрацаваная супрацоўнікамі праграма пад рок-н-рольнай назвай «Калісьці ты быў бітнікам...» атрымалася надзвычай змястоўнай і насычанай. Пачалася яна з расповеду Паліны Долі пра біт-пакаленне, далей прэзентавалі работы Руслана Чатыркі «Neural History Majho Kraju». Выстаўка стала выдатнай дэманстрацыяй таго, як сучасныя тэхналогіі і нейрасеткі судакранаюцца з гісторыяй і аднаўляюць яе.

Прысутныя мелі магчымасць наведаць цырульню і зрабіць прычоску стылягі, пад кіраўніцтвам прафесія-

налаў са школы танцаў «Качелі» навучыцца танцаваць джазавы танец ліндзі-хоп, «упісацца на флэт», дзе частавалі чабаровай гарбатай і паказвалі чорна-белыя фільмы на прасціне...

Матэрыял падрыхтавала Марыя ЯРАШЭВІЧ
Фотаздымкі дасланы
арганізатарамі мерапрыемстваў